

WYROK TRYBUNAŁU

z dnia 30 maja 2007 r.

w sprawie E-3/06

Ladbrokes Ltd. a rząd Norwegii, Ministerstwo ds. Kultury i Wyznań; rząd Norwegii, Ministerstwo Rolnictwa i Żywności*(Prawo do przedsiębiorczości — Swoboda świadczenia usług — Krajowe ograniczenia w dziedzinie gier hazardowych i zakładów wzajemnych — Słuszne cele — Stosowność/zgodność — Konieczność — Urządzanie i prowadzenie gier hazardowych z zagranicy)*

(2007/C 301/09)

W sprawie E-3/06 między Ladbrokes Ltd. a rządem Norwegii reprezentowanym przez Ministerstwo ds. Kultury i Wyznań oraz Ministerstwo Rolnictwa i Żywności — WNIOSK Oslo Tingrett (Sądu Okręgowego w Oslo) do Trybunału dotyczący interpretacji zasad dotyczących prawa do przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług w EOG, Trybunał w składzie Carl Baudenbacher, przewodniczący i sędzia sprawozdawca, Henrik Bull i Thorgeir Örllygsson, sędziowie, wydał dnia 30 maja 2007 r. wyrok zawierający sentencję następującej treści:

- 1.-3. **Aby przepisy ustawodawstwa krajowego stanowiące, 1) że niektóre rodzaje usług związanych z grami hazardowymi mogą być świadczone wyłącznie przez przedsiębiorstwo państwowe prowadzące działalność w dziedzinie gier, które przekazuje zyski z działalności na cele kulturalne i sportowe, 2) że zezwolenia na organizowanie zakładów wzajemnych na wyścigi konne przyznawane są jedynie organizacjom lub przedsiębiorstwom nienastawionym na przyniesienie zysku i których celem jest wspieranie hodowli koni lub, (3) że zezwolenia na organizowanie niektórych form gier hazardowych mogą być wydawane jedynie nienastawionym na przyniesienie zysku organizacjom lub stowarzyszeniom, prowadzącym działalność humanitarną lub użyteczną społecznie, nie były wykluczone na mocy art. 31 i 36 Porozumienia EOG, muszą mieć słuszne cele, takie jak zwalczanie uzależnienia od gier hazardowych czy utrzymanie porządku publicznego. Do słusznych celów należy dążyć w sposób odpowiedni i zgodny z prawodawstwem, a przepisy ustawodawstwa nie mogą wykraczać poza ramy konieczne do osiągnięcia tychże celów.**
4. **W myśl prawa EOG przeznaczanie funduszy na cele humanitarne lub użyteczne społecznie nie może stanowić rzeczywistego uzasadnienia ustawodawstwa, jak to się ma w przypadku spornej ustawy, może stanowić jedynie korzystny skutek, który z uwagi na jego drugorzędność jest przypadkowy. Z drugiej strony uniemożliwianie ciągnięcia prywatnych zysków może zasadniczo jako cel sam w sobie uzasadniać takie ustawodawstwo. Jednak krajowa polityka w dziedzinie gier hazardowych musi w takim przypadku odzwierciedlać moralne podłoże takiego celu.**
5. **W myśl art. 36 Porozumienia EOG władze krajowe mają prawo — o ile sąd krajowy zdecyduje, że w przypadku systemów wyłączności ustanowionych na mocy ustawy o grach i ustawy o totalizatorze chodzi o ograniczenia zgodne z prawem — zakazać urządzania i prowadzenia gier losowych z zagranicy niezależnie od tego, czy są one zgodne z prawem w kraju, z którego się je świadczy, czy nie. Dotyczy to tak samo przypadku, kiedy sąd krajowy stwierdzi, że wykluczenie podmiotów gospodarczych stanowi w myśl ustawy o loteriach zgodne z prawem ograniczenie swobodnego przepływu usług.**

O ile sąd krajowy dojdzie do wniosku, że wynikające z trzech ustaw zakazy organizowania przez podmioty gospodarcze gier losowych w jakiegokolwiek formie nie są uzasadnione, wydanie zezwolenia może okazać się konieczne ze względu na ewentualne różnice w stopniu ochrony na obszarze EOG. Jednak środki krajowe nie mogą być nadmierne w stosunku do zamierzonego celu. Muszą one być oparte na zasadach równego traktowania i uwzględniać wymogi spełnione już przez usługodawcę w celu prowadzenia działalności w jego rodzimym państwie.